

som ere interesserede i Capitelstaxtens Ansættelse, og det troer jeg, at nærværende Lovforslag vil bidrage til at forebygge. Af den Grund forekommer det mig, at man bør søge snarest muligt at faae det uforandret fremmet.

Rühnel: Jeg skal, ligeoverfor det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Neergaard), tillade mig at bemærke, at han ikke ganske har opfattet min Mening, som jeg maaskee ikke har været saa heldig tydeligt at fremsætte. Min Mening var, at de to nævnte Parter, Præsten og Tilidsmanden, skulde conferere, og naar de ikke bleve enige om Prisen, saa skulde de selv tage Gjennemsnitsprisen af de to forskjelligte Priser, og denne skulde da være deres samlede Betum, som de havde i Forening at indgive. Hvad jeg troede, at der derved kunde opnaaes, har jeg tilladt mig nærmere at antyde, da jeg ferrige Gang havde Ordet. Det ærede Medlem for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer) oplyste det høie Thing om, at det visse Steder var Tilfældet — han anførte navnlig Sjællands og Aalborg Stifter, samt Hjørring Amt —, at den geistlige Ansættelse i Reglen var høiere end den verdslige. Det er Noget, som der stadigt er anket over, at det i Reglen er saa; men dermed er det ingenlunde beviist, at det Urigtige ligger i den geistlige Angivelse; thi det skulde da først bevises, at den verdslige Angivelse ikke har været for lav, og det synes snarere at være Tilfældet, da man hører, at der paa mange Steder og næsten allevegne sluttes Handelen efter Priser, som endogsaa ere høiere end den ansatte Capitelstaxt. Forøvrigt glæder det mig, at det ærede Medlem i den Henseende mødte Modsigelse fra den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 4de Valgkreds (C. Mourier-Petersen). Men, hvad enten nu Feilen ligger her eller der, saa er det vist, at der er en Mistanke tilstede, og derfor anseer jeg det ogsaa for ganske nødvendigt, at der gjøres en Forandring, ligesom jeg ogsaa anseer det for meget rigtigt, at Tiendehyderne faae en væsentlig Indflydelse paa Capitelstaxtens Ansættelse; men naar de skulle have en saadan, da mener jeg, at det kun kan skee, naar de staae lige overfor lige, den ene Part lige overfor den anden.

Det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (C. Mourier-Petersen) udtalte, at han vilde da foretrække at lade Præsternes Indberetninger ophøre og overgive det Hele til Herredsfogderne, og jeg skulde for mit Vedkommende ikke have Noget derimod, naar det kunde forudsættes, at Herredsfogden havde den tilbørlige Kundskab om Kornpriserne i hvert Sogn i det hele Herred; men det troer jeg ikke, at han kan have, idetmindste ikke et saa nøie Kjendskab dertil som Præsten. Forøvrigt har jeg ikke udtalt mig saaledes imod Lovforslaget, at jeg jo nok kan stemme for det. Jeg har kun udtalt mine Betænkeligheder derved, og det er vist, at naar ikke det Hastværk var tilstede, hvorunder denne Sag saavel som flere andre komme til at lide, hvilket jo i og for sig er meget beklageligt, saa var der efter min Mening Anledning til at tage denne Sag under nøiere Overveielse, og det var da muligt, at man kunde komme til et Resultat, som man ikke behøvede at opstille blot som et Forsøg, der efter al Sandsynlighed efter kort Tids Forløb vil vise sig ikke at kunne opfylde sin Hensigt. Jeg troer ingenlunde, at der vil blive nogen almindelig Tilfredshed med dette Lovforslag, som det foreligger; men vi maae da sætte vort Haab til, at der i en ikke altfor fjern Fremtid vil kunne rettes og bedres derved, efter de Erfaringer, man da maatte have gjort.

R. Petersen: Dette Spørgsmaal om en forandret Maade at ansætte Capitelstaxten paa har nu i lang Tid beskæftiget Rigsdagen. Der var først Spørgsmaal om at ansætte den amtsviis, hvilket unægtelig vilde være den bedste Maade, idet man da kunde indskrænke de enkelte Egne til den Priis, de nærmest vare henviste til, men dette har ikke hidtil kunnet lade sig gennemføre. Dernæst har der været reist Spørgsmaal om, hvorvidt man skulde bibeholde de samme Maaneder, der nu benyttes, til at ansætte Capitelstaxten efter, om man skulde tilfætte flere, eller om man skulde udtage enkelte af dem, som man nu mener efter de forandrede Landbosforhold ikke længer kunne betragtes som Handelsmaaneder — jeg figter herved fornemmelig til September Maaned —